

तह ७ (जिल्ला प्रतिनिधि)
(प्रशासन सेवा र प्रशासन समूह) पदको खुल्ला प्रतियोगितात्मक लिखित परिक्षाको पाठ्यक्रम

पत्र	विषय	समय	पूर्णाङ्क	परिक्षाको किसिम	दिनुपर्ने संख्या
प्रथम	प्रशासन, व्यवस्थापन, समाजिक, आर्थिक तथा विकास सँग सम्बन्ध मामिलाहरु	२ घण्टा	१००	विषयगत	प्रत्येक समूहबाट २/२ वटा गरी १० वटा प्रश्नको उत्तर

१. प्रशासन

- (क) द्वन्द्व व्यवस्थापन, श्रोत एवं कारणहरु, सकारात्मक तथा नकारात्मक पक्षहरु, द्वन्द्व व्यवस्थापनका उपायहरु ।
- (ख) समय व्यवस्थापनको अवधारणा तथा महत्व, समस्याहरु तथा समाधानहरु ।
- (ग) सार्वजनिक तथा प्रशासनिक उत्तरदायित्व परिचय, किसिमहरु, सार्वजनिक उत्तरदायित्व कायम गर्ने सन्दर्भमा नेपालमा देखिएका समस्याहरु, चुनौतीहरु तथा उत्तरदायित्व बढाउने उपायहरु ।
- (घ) प्रशासनमा सञ्चारको महत्व, तरिकाहरु, समस्याहरु तथा समाधानका उपायहरु, व्यवस्थापन सूचना प्रणालीको महत्व र आवश्यकता ।
- (ङ) केही प्रशासनिक विधिहरु कार्य विश्लेषण, विवरण, मूल्याङ्कन सुधार विधि, कार्य क्षमतामा आधारीत तलब प्रणाली

२. व्यवस्थापन

- (क) संगठन तथा व्यवस्थापन (O&M) पद्धति
- (ख) व्यवस्थापन परीक्षणको परिचय, महत्व तथा प्रभावहरु
- (ग) परिवर्तित व्यवस्थापनको अवधारणा तथा परिवर्तित व्यवस्थापन सामना गर्नुपर्ने समस्याहरु र समाधान गर्न अपनाउनुपर्ने उपायहरु
- (घ) कार्यालय तथा कर्मचारी व्यवस्थापन प्रणालीको अवधारणा महत्व, समस्या तथा समाधानका पक्रियाहरु

३. समाजिक मामिलाहरु

- (क) समाजिक एवं साँस्कृतिक रुपान्तरण
- (ख) श्रोत/साधनहरुको वितरणमा न्याय असमनता एवं सीमान्तीकरण प्रदेशिक, जातजातिगत, लैङ्गिक, ग्रामीण एवं शहरी)
- (ग) साँस्कृतिक विविधता, समाजिक परिचालन तथा जनसँख्या
- (घ) समाजिक स्वस्थय सम्प्रभुत्ता र सुरक्षा

४. आर्थिक मामिलाहरु

- (क) आर्थिक बृद्धि तथा आर्थिक विकास
- (ख) आर्थिक विकासका प्रमुख पक्षहरु : कृषि, उद्योग, व्यापार, पर्यटन, बैदेशिक रोजगार तथा मानव संसाधन
- (ग) आर्थिक विकासमा सार्वजनिक क्षेत्र, निजि क्षेत्र र सहकारी क्षेत्रको भूमिका
- (घ) बैदेशिक सहायता र अन्तराष्ट्रिय सहयोग, बैदेशिक लगानी पोर्ट फोलियो

५. विकास सँग सम्बद्ध मामिलाहरु

- (क) मानव तथा पूर्वाधार विकास
- (ख) दिगो विकास (भूमि, जल तथा प्राकृतिक श्रोतहरु धान्न सक्ने क्षमता र विकास निति
- (ग) विकास प्रक्रियामा राज्य तथा राज्य बाहेकका क्षेत्रहरुको भूमिका
- (घ) विकेन्द्रकरण तथा स्थानीय स्वायत्त शासन र संविधान